

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI EDUKACJI I NAUKI

(NR 68)

z dnia 24 lipca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Edukacji i Nauki (nr 68)

24 lipca 2025 r.

Komisja Edukacji i Nauki, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Szumilas (KO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– **poprawki zgłoszone w trakcie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1472 i 1476).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Henryk Kiepora** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Łukasz Cymański** Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, **Urszula Woźniak** wiceprzewodnicząca Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz **Jakub Traczyk** asystent przewodniczącej Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska**, **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** i **Michał Kościński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Krowiranda**, **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji i Nauki.

Witam członków Komisji i zaproszonych gości. Witam pana ministra Henryka Kiepurę, sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, oraz pracowników ministerstwa. Z organizacji samorządowych Związków Województw RP reprezentuje pan Łukasz Cymański – serdecznie witam. I jest jeszcze pani Woźniak, wiceprzewodnicząca ZNP. Nie mamy na liście, ale rozumiem, że ma prawo uczestniczyć w posiedzeniu naszej Komisji. Bardzo dziękuję za obecność.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1472 i 1476).

Zgłoszono cztery poprawki.

Czy Biuro Legislacyjne na tym etapie chciałoby zabrać głos?

Legislator Jakub Krowiranda:

Dziękuję bardzo. Nie mamy jako takich wielkich uwag – tylko tyle, że poprawkę nr 1 należy głosować łącznie z poprawką nr 2. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję. Zapytam wnioskodawców, czy się zgadzają.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Tak, zgadzamy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. A więc poprawka nr 1. Bardzo proszę, pan poseł.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Panie ministrze, pani przewodnicząca, szanowni państwo, może powiem, skąd się wzięła ta poprawka. Z uwagi na to, że od stycznia praktycznie procedujemy obywatelski projekt złożony przez Związek Nauczycielstwa Polskiego, dotyczący nowego sposobu obliczania wynagrodzeń nauczycieli... Powołano specjalną podkomisję i nic się w tej podkomisji praktycznie nie dzieje. Ostatnie posiedzenie, trzecie, było w marcu i tam Związek – na pewno pani wiceprzewodnicząca potwierdzi – złożył autopoprawkę do tego projektu, w której chodzi o to, aby średnie wynagrodzenie nauczycieli oraz zasadnicze wynagrodzenie nauczycieli były oparte na przeciętnym wynagrodzeniu z II kwartału roku poprzedzającego. Tak jak zresztą sugerowali to nam prawnicy, że III kwartał to jest złe rozwiązanie, bo nie uda się uchwalić budżetu.

My złożyliśmy jako poprawkę literalnie ten projekt Związku Nauczycielstwa Polskiego, ale z takim bezpiecznikiem. Ponieważ zarówno Ministerstwo Edukacji Narodowej, jak i biuro analiz prawnych wskazywało, że nie ma takiego bezpiecznika w przypadku, gdyby hipotetycznie okazało się, że z roku na rok przeciętne wynagrodzenie będzie mniejsze – wtedy automatycznie nauczyciele otrzymaliby obniżkę, a nie podwyżkę. Dlatego dodaliśmy tutaj ust. 3a, który gwarantuje, że jeżeli nawet – chociaż od 20 lat to się nie zdarzyło – to wynagrodzenie będzie obniżone, to nauczycielom pozostają stawki na tym korzystniejszym poziomie. Automatycznie to spowodowało też – tak jak chciał Związek – w poprawce nr 2 uzależnienie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych także od przeciętnego wynagrodzenia.

To są te dwie poprawki. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Jedna uwaga. Państwo, jako Prawo i Sprawiedliwość, mieliście możliwość uchwalenia projektu obywatelskiego w czasie, kiedy rządziście – niestety wylądował w zamrażarce.

Ja tylko informuję i Komisję, i oglądających nas gości, że podkomisja pracuje – czekamy na opinie z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Finansów, jak informował mnie ostatnio pan przewodniczący.

Zatem, tak jak mówię, mieliście państwo możliwość uchwalenia tego projektu i on by w tej chwili już obowiązywał.

Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Henryk Kiepus:

Przede wszystkim dziękuję za to, że możemy te poprawki rozpatrywać wspólnie, ponieważ odpis na zakładowy fundusz socjalny bezpośrednio wiąże się z poprawką nr 1 dotyczącą wysokości wynagrodzenia.

Nasze stanowisko jest, aby odrzucić te poprawki z projektu ustawy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. W takim razie przystępujemy do głosowania.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Czy mogę jeszcze jedno słowo?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Już pan poseł wyraził swoje zdanie i zdanie klubu.

Bardzo proszę. Przystępujemy do głosowania. Wszyscy mają legitymacje?

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki głosowania.

Głosowało 25 posłów. Za zagłosowało 9, przeciw – 16, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała poprawkę nr 1 i poprawkę nr 2.

Mamy jeszcze do przegłosowania poprawkę nr 3. Proszę bardzo przedstawiciela wnioskodawców. To też jest poprawka zgłoszona przez PiS. Proszę bardzo.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

To jest ta dotycząca konkursu na dyrektora? Nie – to jest ta dotycząca urlopu dla poratowania zdrowia...

Państwo w projekcie rządowym zawarli zapis, który umożliwia nauczycielom w ostatnim roku pracy skorzystanie z urlopu na skorzystanie z sanatorium bądź leczenia rehabilitacyjnego. Jak mówiłem w trakcie czytania na posiedzeniu Komisji, nie rozwiązuje to problemu, o którym także wspominały związki zawodowe. Przypomnę, że dziś zgodnie z ogólnymi zasadami, które dotyczą także nauczycieli, pracownicy, którzy osiągają możliwość skorzystania z wcześniejszej emerytury, tracą pewne przywileje, w tym m.in. możliwość skorzystania z urlopu dla poratowania zdrowia.

Wydawało się, że w projekcie rządowym znajdzie się poprawka, która umożliwi skorzystanie nauczycielom z takiego urlopu w okresie między uzyskaniem prawa do emerytury stażowej a ogólnym wiekiem emerytalnym. Ponieważ jednak się nie znalazła, postanowiliśmy złożyć wniosek, który tę kwestię rozwiązuje, i tego dotyczy właśnie ta poprawka.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Też pozwolę sobie zauważyć, że brak urlopu dla poratowania zdrowia wynika z przepisów, które państwo przyjęliście w poprzedniej kadencji. Ta ustawa naprawia ten problem – w taki sposób, że nauczyciele będą mogli skorzystać z urlopu tzw. sanatoryjnego w tym okresie, w którym państwo wykluczyliście w ogóle możliwość skorzystania z tego urlopu.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Tylko sprostowanie, pani...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Poproszę o stanowisko rządu.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

...jeszcze raz powtórzę, że...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Przepraszam bardzo, panie pośle, w tej chwili mówi pan minister.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Dobrze, ale potem pozwoli pani, że...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie pośle. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Regulacja zaproponowana przez ministerstwo edukacji poprawia sytuację nauczycieli, natomiast tutaj byłyby nierówności. W związku z tym jesteśmy za odrzuceniem tej poprawki.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Nierówności? Na czym polegające?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. W takim razie, czy Biuro Legislacyjne?

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca, jeszcze...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie ma uwag. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki pana posła, czyli Prawa i Sprawiedliwości? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki głosowania.

Głosowało 28 posłów. Za było 10, przeciw zagłosowało 18, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała poprawkę nr 3.

I poprawka nr 4.

Rozumiem, że pan poseł Piontkowski – ta właśnie dotyczy konkursów na dyrektora. Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Jeszcze raz, pani przewodnicząca. Przykro mi, że państwo nie chcą pomóc nauczycielom w podeszłym wieku, aby mogli skorzystać z urlopu dla poratowania zdrowia. To wyraźnie pokazuje, że ta ustawa jest tylko i wyłącznie ustawką propagandową, a nie rozwiązującą prawdziwe problemy nauczycieli.

Dodatkowo pani po prostu nie zna przepisów, ponieważ wraz z wprowadzeniem przepisów o wcześniejszej emeryturze dla nauczycieli nie wprowadzano zakazu korzystania z urlopu dla poratowania zdrowia, tylko wynika to z ogólnych przepisów emerytalnych. I to powinna pani wiedzieć – mam nadzieję, że po tym posiedzeniu Komisji już pani będzie wiedziała.

Jeśli chodzi o poprawkę nr 4, dotyczącą konkursów na dyrektorów szkół – nie wiem, czy państwo zdają sobie sprawę, ale to był ważny element dotyczący demokratyzacji życia szkoły. Wprowadzenie przymusowych konkursów na stanowisko dyrektorów miało doprowadzić do większej przejrzystości powoływania dyrektorów na kierowników, szefów szkół i placówek oświatowych. Państwo, likwidując obligatoryjność konkursów, tak naprawdę doprowadzają do centralizacji zarządzania edukacją w Polsce.

Mówiliście w kampanii wyborczej w poprzedniej kadencji o tym, że chcecie ograniczyć kompetencje kuratora bądź nawet zlikwidować to stanowisko, a m.in. tym zapisem wzmacniacie pozycję kuratora. Ponieważ dziś, po państwa zapisach, tak naprawdę kurator będzie decydował jednoosobowo o tym, czy ktoś może zostać dyrektorem szkoły, czy nie. Odbieracie państwo jednocześnie tak naprawdę prawo głosu ludziom najbardziej zainteresowanym, czyli pracownikom szkoły, rodzicom i związkom zawodowym, które reprezentują nauczycieli i pracowników oświaty.

Stąd wykreślenie punktu, który umożliwia rezygnację z konkursów na dyrektorów szkół i placówek, jest jak najbardziej zasadne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Dwie uwagi. Jeżeli chodzi o świadczenia kompensacyjne, to przepisy wprowadzone przez państwa spowodowały, że w tym okresie ze względu na ustawę – jeżeli pan chce, żeby to precyzyjnie powiedzieć – o emeryturach, nauczyciele po uzyskaniu wieku emerytalnego, a przed zrezygnowaniem z pracy nie mogą korzystać z urlopu dla poratowania zdrowia. Wprowadzony przed chwilą przez obecny rząd przepis pozwala im skorzystać z urlopu sanatoryjnego. Państwo po prostu, wprowadzając przepis nie pomyśleliście o tych nauczycielach – my pomyśleliśmy.

A poprawka dotycząca konkursów na dyrektora szkoły powoduje, że dyrektor szkoły, bardzo dobry dyrektor szkoły, musi co pięć lat przystępować do konkursu. Państwo ten przepis wprowadziliście, chociaż wcześniej dla dobrego dyrektora można było zastosować przepis – funkcjonujący w ustawie od wielu lat – że dyrektor może zostać powołany na drugą kadencję bez konkursu, jeżeli zgodzi się na to kurator oświaty, a dyrektor ma dobre wyniki w pracy.

Konkursomania miała tylko służyć wam, żebyście mogli wymienić dyrektorów na swoich własnych. Dzisiaj dobry dyrektor ma pozostać w pracy, jeżeli odpowiada oczekiwaniom rodziców, nauczycieli i samorządu terytorialnego, a kurator zatwierdzi jego kandydaturę.

Panie ministrze, może pan minister ma odmienne zdanie, więc bardzo proszę o opinię rządu.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, ten zapis ustawy jest wydyskutowany na spotkaniach z naszymi partnerami społecznymi, przede wszystkim samorządami. Propozycja samorządów była dużo dalej idąca – aby w ogóle zlikwidować ten zapis. Natomiast regulacja ustawy dotyczy tylko jednej kadencji. Jest wymagana opinia kuratora oraz jest wymagana opinia rady szkoły, rady pedagogicznej oraz związków zawodowych, tak że ten czynnik społeczny jest w tym zapisie uzgodniony.

W związku z tym ministerstwo edukacji proponuje odrzucenie tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne?

Legislator Jakub Krowiranda:

Nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie ma uwag. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa...

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca, pani jest matematyczką, z tego co pamiętam, więc powinna pani wiedzieć, że kurator przy obecnych przepisach nie może samodzielnie powoływać dyrektora szkoły...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ale nikt nie mówi, że kurator może samodzielnie powoływać dyrektora.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

...to powinna pani wiedzieć, że kurator nie mógł nominować dyrektorów na naszą korzyść.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie pośle... Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki Prawa i Sprawiedliwości? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję bardzo, proszę o wyniki głosowania.

Głosowało 27 posłów. Za – 9, przeciw – 18, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała tę poprawkę.

Pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą dalej był pan Adam Krzemiński. Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Informuję, że protokół posiedzenia będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji, bardzo dziękuję.